

RIKS
TEATRET

Marit Tusvik

MUGG

K

S

Marit Tusvik er en uredde og unorsk forfatter. Oversatt til en rekke språk. Umulig å sette i bås. Skriver både nynorsk og bokmål, noveller og romaner, drama, poesi og barnebøker. Hun er et unikum som jeg beundrer dypt og inderlig.

Med sin særegne evne til å kombinere følsom menneskeskildring med nøktern humor, er Marit Tusvik i slekt med sambaen og bossanovaen, sier forfatterkollegaen Hans Petter Blad, og definerer sambaen ved å si at det er bedre å være glad enn å være trist. Tekstene hennes synes å ha utspring i sangen, sier han, – enten det er flamencoen, visesangen, vuggesangen eller den stille, inderlige kjærlighetssangen som bare synges når navnet på den elskede ikke kan sies. – Det virker som hun har et ønske om å starte noe nytt, gjøre opp status, kvitte seg med alt gammelt, få ny luft inn i leiligheten eller huset.

Mugg er en liten perle fra Marit Tusviks hånd. En virtuos scenetekst for to voksne skuespillerinner. Selv om det handler om å leve, om noe så ordinært som døden og det å bli gammel, er det både dypt eksistensielt, alvorlig og hysterisk morsomt.

Stykket har ligget lenge på pulten min og ventet på den rette anledningen. Da vi bestemte oss for å teste et nytt og enklere forestillingsformat på turné, og lette etter noe som egnet seg til å spille et slags "dogmeteater" på formiddagstid, på mindre scener – hjemmelaget og lettrest – måtte det være Mugg vi skulle spille!

Vi skulle satse på teatrets egne krefter. All design er signert husets folk; scenografi, kostyme, musikk, lys, lyd og regi. Da en av de faste skuespillerinnene våre måtte kaste inn håndkledet på grunn av sykdom, ble vi naturlig nok redde for at vi ikke skulle komme i havn, - men så kom Marianne Krogness som sendt fra himmelen. Sammen med Marit Østbye har hun gjort en formidabel innsats på rekordtid.

Det har vært et privilegium å arbeide med dette stoffet, og jeg vil takke Marit Tusvik, mine to skuespillerinner og alle andre gode krefter som har løftet i flokk for å virkeliggjøre drømmen om en litt mindre og litt annerledes riksteaterforestilling. Nå håper jeg den skal bli et lyspunkt i høstmørke dager, til glede for lyshungerige sjeler over hele landet.

Teatersjef og regissør

Ved første gangs gjennomlesning av Mugg merket jeg det fort – hvordan Marit Tusvik var en dikter som ikke gjorde seg gjeldende på sine personers bekostning, og som heller ikke ønsket å dominere den verdenen hun hadde skapt. Tvertimot. Hennes to eldre damer oppførte seg åpenbart etter sitt eget hjerte, og den verdenen jeg ble invitert inn i ble styrt og bestemt av dem. Kort sagt: dette var et skuespill.

Samtidig var dette høyst personlig diktning, preget av et befriende skråblikk på livets alvorlige tildragelser – alderdom, ensomhet, livsutfoldelse og kjærlighet. Teksten var underfundig, bursk, vittig og overraskende – og jeg spurte meg selv, slik jeg fortsatt gjør, om ikke dette rett og slett var en komedie?

Jeg vet ikke. Når vi har så vondt for komedier på norsk, skyldes det kanskje at våre diktere så gjerne gjemmer en pekefinger mellom linjene. Det gjør altså ikke Marit Tusvik. Men hun er et dypt alvorlig menneske, og etter hvert som Mugg har utviklet seg fra en en-akter til helaftens forestilling, er nok tonen blitt mørkere og perspektivet dypere. Likevel er ikke Tusviks tvisyn gått tapt: hun har bevart både sin innlevelse og sin avstand. Kan vi derfor annet enn le av – le med – hennes to damer?

Marit Tusvik skal få slippe å kalles en Ibsen, bevares vel. Men hun er dramatiker – med en hengivenhet, respekt for og innlevelse i sine personer, og med et lite, lurt øye på deres plass i universet. I den forstand har hun også skrevet en komedie. Og den er norsk.

Marit Tusvik er en uredde og unorsk forfatter. Oversatt til en rekke språk. Umulig å sette i bås. Skriver både nynorsk og bokmål, noveller og romaner, drama, poesi og barne-bøker. Hun er et unikum som jeg beundrer dypt og inderlig.

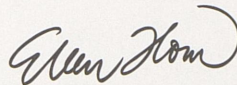
Med sin særegne evne til å kombinere følsom menneskeskildring med nøktern humor, er Marit Tusvik i slekt med sambaen og bossanovaen, sier forfatterkollegaen Hans Petter Blad, og definerer sambaen ved å si at det er bedre å være glad enn å være trist. Tekstene hennes synes å ha utspring i sangen, sier han, – enten det er flamencoen, visesangen, vuggesangen eller den stille, inderlige kjærlighetssangen som bare synges når navnet på den elskede ikke kan sies. – Det virker som hun har et ønske om å starte noe nytt, gjøre opp status, kvitte seg med alt gammelt, få ny luft inn i leiligheten eller huset.

Mugg er en liten perle fra Marit Tusviks hånd. En virtuos scenetekst for to voksne skuespillerinner. Selv om det handler om å leve, om noe så ordinært som døden og det å bli gammel, er det både dypt eksistensielt, alvorlig og hysterisk morsomt.

Stykket har ligget lenge på pulten min og ventet på den rette anledningen. Da vi bestemte oss for å teste et nytt og enklere forestillingsformat på turné, og lette etter noe som egnet seg til å spille et slags ”dogmeteater” på formiddagstid, på mindre scener – hjemmelaget og lettrest – måtte det være Mugg vi skulle spille!

Vi skulle satse på teatrets egne krefter. All design er signert husets folk; scenografi, kostyme, musikk, lys, lyd og regi. Da en av de faste skuespillerinnene våre måtte kaste inn håndkledet på grunn av sykdom, ble vi naturlig nok reddet for at vi ikke skulle komme i havn, – men så kom Marianne Krogness som sendt fra himmelen. Sammen med Marit Østbye har hun gjort en formidabel innsats på rekordtid.

Det har vært et privilegium å arbeide med dette stoffet, og jeg vil takke Marit Tusvik, mine to skuespillerinner og alle andre gode krefter som har løftet i flokk for å virkeliggjøre drømmen om en litt mindre og litt annerledes riksteaterforestilling. Nå håper jeg den skal bli et lyspunkt i høstmørke dager, til glede for lyshungerige sjeler over hele landet.

Teatersjef og regissør

Ved første gangs gjennomlesning av Mugg merket jeg det fort – hvordan Marit Tusvik var en dikter som ikke gjorde seg gjeldende på sine personers bekostning, og som heller ikke ønsket å dominere den verdenen hun hadde skapt. Tvertimot. Hennes to eldre damer oppførte seg åpenbart etter sitt eget hjerte, og den verdenen jeg ble invitert inn i ble styrt og bestemt av dem. Kort sagt: dette var et skuespill.

Samtidig var dette høyst personlig diktning, preget av et befriende skråblikk på livets alvorlige tildragelser – alderdom, ensomhet, livsutfoldelse og kjærlighet. Teksten var underfundig, burlesk, vittig og overraskende – og jeg spurte meg selv, slik jeg fortsatt gjør, om ikke dette rett og slett var en komedie?

Jeg vet ikke. Når vi har så vondt for komedier på norsk, skyldes det kanskje at våre diktere så gjerne gjemmer en pekefinger mellom linjene. Det gjør altså ikke Marit Tusvik. Men hun er et dypt alvorlig menneske, og etter hvert som Mugg har utviklet seg fra en en-akter til helaftens forestilling, er nok tonen blitt mørkere og perspektivet dypere. Likevel er ikke Tusviks tvisyn gått tapt: hun har bevart både sin innlevelse og sin avstand. Kan vi derfor annet enn le av – le med – hennes to damer?

Marit Tusvik skal få slippe å kalles en Ibsen, bevares vel. Men hun er dramatiker – med en hengivenhet, respekt for og innlevelse i sine personer, og med et lite, lurt øye på deres plass i universet. I den forstand har hun også skrevet en komedie. Og den er norsk.

Depotbiblioteket

Mugg

14G204020

Hele landets teater

TURNÉROUTE

- 24.10 Oslo/Nydalen
- 30.10 Vikersund
- 31.10 Drammen
- 01.11 Jessheim
- 03.11 Larvik
- 04.11 Arendal
- 05.11 Lyngdal
- 06.11 Mandal
- 07.11 Sandnes
- 09.11 Aksdal
- 10.11 Os
- 12.11 Ørsta
- 14.11 Oppdal
- 15.11 Verdal
- 17.11 Steinkjer
- 18.11 Melhus
- 19.11 Stjørdal

Støtt sponsor fra A til Å

www.riksteatret.no